

Fiqihun ibada a cikin hotuna

Karantar da hukunce-hukuncen musulunci a
sauqaqe

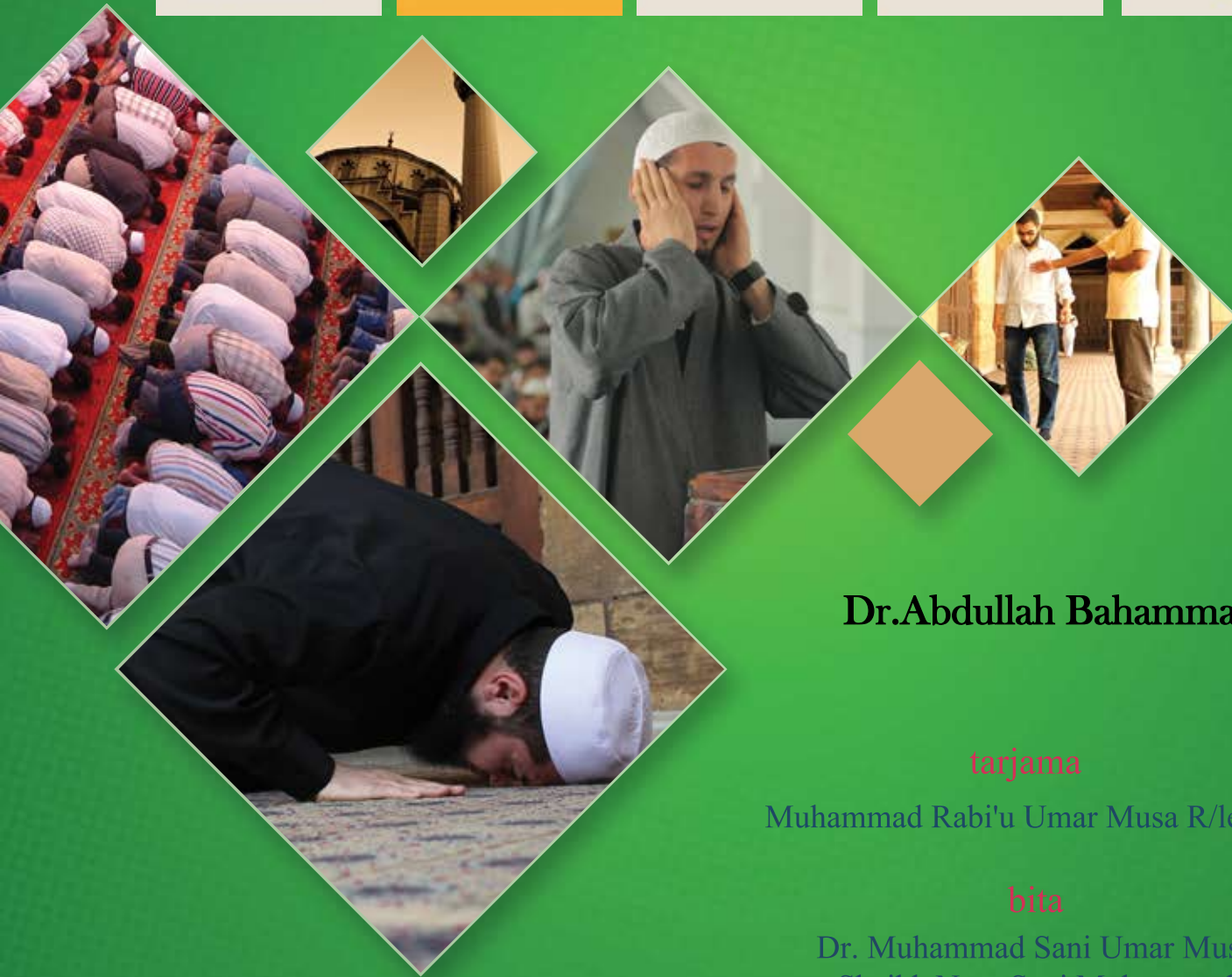
Tsarki

Sallah

Azumi

Zakkah

Hajji

Dr. Abdullah Bahammam

tarjama

Muhammad Rabi'u Umar Musa R/lemo

bita

Dr. Muhammad Sani Umar Musa
Shaikh Nura Sani Muhammad

Daga Ladubban Sallah

4

Daga Ladubban Sallah

Sallah ibada ce mai girma, musulmi yana fuskantar Allah da zuciyarsa da jikinsa a cikinta, saboda haka ya kamata kafin a yi ta, a yi shiri na zuciya da jiki, don a samun damar yin ta, da bayar a kan fuskar da ta dace, saboda haka aka shar'anta abubuwan da za su zo :

1. Tsarkake Zuciya

Allah Madaukakin Sarki ya ce, {Ba a umarce su da komai ba, face su bautawa Allah suna masu tsakake addini gare shi, suna karkata zuwa ga gaskiya, su tsaida sallah, su bada zakkah, wannan shi ne addini mikakke}[Al-bayyina : 5]. Allah baya karɓar aiki sai in ya kasance tsarkakke don Allah, babu riya ko jiyar wa, ko wani abu daga cikin abubuwan da suke shirka ne ga Allah.

2. Kyautata Al'wala

Shi ne kyautata yin ta, akan cikarkiyar kama.

An karɓo daga Abu Hurairata – Allah ya yarda da shi – ya ce, Manzon Allah (S.A.W) ya ce, «Ba zan nuna muku abin da Allah yake goge zunubi da shi ba, kuma yake daga daraja da shi ba?» sai suka ce, «Nuna mana ya Manzon Allah» Sai Manzon Allah ya ce, «Kyautata alwala a lokacin Lokacin da ba a so shi ne lokacin da alwala take yi wa mutum wahala, saboda sanyi da makamancinsa da ake fi(kamar lokacin sanyi), da yawan taku zuwa masallaci, da jiran salla bayan an yi wata sallar, wannan kuwa shi ne ribaɗo Shi ne tsare rai a kan yi wa Allah da'a» (Muslim ne ya rawaito shi).

Abubuwan Da Keci

Ladubban Sallah

- 1 – Tsarkake zuciya.
- 2 – Kyautata alwala
- 3 – Gaggawa zuwa Sallah
- 4 – Ambaton Allah
- 5 – Tafiya zuwa masallaci a hankali da nutsuwa
- 6 – Yin zikiri don shiga da fita daga masallaci
- 7 – Kada ya zauna har sai ya yi raka'a biyu
- 8 – Nisantar sarɓafe 'yan yatsu
- 9 – Shagalta da zikiri
- 10 – Nutsuwa a cikin Sallah
- 11 – Lazimtar sunnar Annabi (S.A.W)

https://www.al-feqh.com/ha

3. Gaggawar Zuwa Sallah

Shi ne fita da wurwuri, saboda a samu falalar jiran sallah. An karɓo daga Abu Hurairata – Allah ya yarda da shi – ya ce, Manzon Allah (S.A.W) ya ce, «Dayanku ba zai gushe ba yana cikin sallah, matuƙar dai sallah yake jira» (Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi).

4. Ambaton Allah

Ya ambaci Allah yayin da zai fita daga gida, ya ce, «Bis Millahi, Tawakkaltu Alal Lahi, Wala Haula Wala Kuwwata Illah Billahi». Ma'ana : (Da sunan Allah, na dogara ga Allah, babu wata dabara ko ƙarfi sai ga Allah.) (Abu Dawud ne ya rawaito shi). Sannan ya ce, «Allahumma Inni A'uzu bika an adillah au Udallah, au azillah au uzallah, au azlima au uzlama, an ajhala au yujhala alayya».

(Ma'ana : Ya Allah ina neman tsarinka kada in ɓace ko a ɓatar da ni, ko in kauce ko a kautar da ni, ko inyi zalunci ko a zalunce ni, ko in yi wauta ko a yi min wauta» (Abu Dawud ne ya rawaito shi).

- Ya ambaci Allah yayin tafiya masallaci ya ce, «Allahumaj al fi ƙalbi nuran, wafi lisani nura, waj al fi sam'i nura, waj al fi basari nura, waj al min khalfi nura, wa min amami nura, waj al fi fauki nura, wa min tahti nura, Allahumma a'adini nura». (ma'ana : Ya Allah ka sanya haske a cikin zuciyata, ka sanya haske a cikin harshena, ka sanya haske a cikin ji na, ka sanya haske a cikin ganina, ka sanya haske a bayana, da gabana, ka sanya haske a samana da ƙarƙashi na, Ya Allah ka bani haske» (Muslim ne ya rawaito shi)

5. Tafiya Zuwa Sallah A Hankali Da Nutsuwa

Saboda faɗin Manzon Allah (S.A.W) : «Idan kun ji iƙama ta fi zuwa ga sallah Tafiya masallaci cikin natsuwa, kuna cikin nutsuwa da hankali Auna abu da kame gani, da ƙarancin waiwaye, kada ku yi gaggawa, abin da kuka samu ku sallata, abin da ya wuce ku, ku ciko» (Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi).

6. Zikiri Yayin Shiga Da Fita Daga Masallaci

- Yayin shiga masallaci zai ce, «A'uzu Billahil Azim, Wabi wajhihil Karim, Wa suldanihil Kadim, minash Shaidanil Rajim»(Abu Dawud ne ya rawaito shi) «Bis millahi, Wassalatu Wassalamu Ala Rasulullahi» (Abu Dawud ne ya rawaito shi) Allahumma iftah li abwaba Rahmatika» (Ma'ana : Ina neman tsari daga wajen Allah mai girma, da fuskarsa mai girma, da ikonsa dadadde, daga shaidan jefaffe). «Da sunan Allah, Tsira da aminci su tabbata ga Manzon Allah» «Ya Allah ka bude min kofofin rahamarka»(Muslim ne ya rawaito shi).

- Yayin da zai fito daga masallaci sai ya ce, «Bismillahi, Wassalatu Wassalamu Ala Rasulillahi, Allahumma inni As'aluka min Fadlika, Allahumma' asimni minash Shaidanir Rajim». (Ma'ana : Da sunan Allah, tsira da aminci su tabbata ga Manzon Allah. Ya Allah ina rokonka daga falalarka, ka tsare ni daga Shaidan jefaffe»(Ibnu Majah ne ya rawaito shi).

7. Kada Ya Zauna Har Sai Ya Yi Nafila Raka'a Biyu

Saboda faɗin Manzon Allah (S.A.W) «Idan ɗayanku ya shiga masallaci, to ya yi raka'a biyu kafin ya zauna»(Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi).

8. Nisantar sarkafe 'Yan 'Yatsun Hannu

Saboda faɗin Manzon Allah (S.A.W), «Idan ɗayanku ya yi alwala, ya kyautata alwalarsa, sannan ya fita ya nufi masallaci, to kada ya sarkafe 'yan 'yatsunsa, saboda shi yana cikin sallah ne» (Abu Dawud ne ya rawaito shi).

9. Shagalta Da Zikiri

Shagalta da zikiri da addu'a da karatun Alkur'ani yayin jiran sallah, amma ba tare da damun waɗanda suka yin sallah ba.

10. Kankantar Da Kai Da Tsoron Allah A Cikin Sallah

Wannan shi ne tushen sallah da ranta, saboda sallar da ba kaskantar da kai da tsoron Allah da halarto da zuciya a cikinta, kamar jiki ne matacce babu rai. Ibnu Rajab – Allah ya ji kansa – ya ce, «Asalin Kaskantar Duba littafin «Alkhushu'u» Na Ibnu Rajab da kai da nutsuwa shi ne, zuciya ta yi taushi, ta samu nutsuwa da kaskanta da karye wa da kone wa, idan zuciya ta nutsu to duk sauran gabobi ma sai su samu nutsuwa, saboda dukkansu suna bin zuciya ne»

Mahallin nutsuwa da tsoron Allah shi ne zuciya, gaɓoɓi kuwa shi ne suka faɗin abin da yake cikin zuciya.

11. Lazimtar Sunnar Annabi (S.A.W) A Cikin Sallarsa Gabaɗaya.

Sallah ibada ce da ya wajaba a bi Manzon Allah (S.A.W) a cikinta, kada mai sallah ya aikata wani abu ko ya faɗi wani abu wanda Manzon Allah (S.A.W) bai aikata shi ba, ko bai faɗe shi ba, saboda Manzon Allah (S.A.W) ya ce, «Ku yi sallah kamar yadda kuka ga ina yi» (Bukhari ne ya rawaito shi).

